

MYRENE I FLATANGER HERRED, NORD-TRØNDELAG FYLKE.

Av konsulent Einar Wold.

Flatanger herred er det sørligste av kystherredene i Nord-Trøndelag, det ligger mellom Namsenfjorden og fylkesgrensen mot Sør-Trøndelag. Geografisk sett ligger herredet mellom parallellene $64^{\circ} 17'$ og $64^{\circ} 37'$ nordlig bredde og mellom meridianene $0^{\circ} 12'$ vestlig lengde og $0^{\circ} 23'$ østlig lengde, regnet fra Oslo meridian.

I nord grenser Flatanger mot Fosnes herred i ytre del av Namsenfjorden, i øst mot Otterøy og Namdalseid og i sør mot Osen i Sør-Trøndelag fylke. I vest og nord-vest har Flatanger sjøgrense mot Folda.

Totalarealet av Flatanger herred er 451,55 km², av dette utgjør landarealet 432,84 km². Ifølge folketellingen pr. 1. januar 1960 var hjemmehørende folkemengde 1 703 personer, hvilket vil si en befolkningstetthet på 3,9 innbyggere pr. km² landareal.

Fastlandet er sterkt innskåret av fjorder, som for det meste går i nord-sør retning. Dessuten omfatter herredet mer enn 1 000 større og mindre øyer og skjær. Bebyggelsen finnes i første rekke inne ved bunnen av fjordene og på enkelte av de største øyene. Ca. $\frac{1}{3}$ av befolkningen er knyttet til jordbruk og skogbruk, og ca. $\frac{1}{4}$ til fiske og fangst. Videre er industri og samferdsel viktige næringsgrener. Ved siden av det ordinære vinterfisket etter torsk og sild, er sjølaksefisket en viktig inntektskilde her, da Namsen er en av våre største lakseelver. Av industri i Flatanger må nevnes Namdalen Tre-sliperi på Lauvsnes, som har elektrisk kraft fra vassdragene i Flatanger.

Jordbruksarealet i herredet er, ifølge Jordbrukstellingen 1959, 8 201 dekar, og produktiv skog utgjør i alt 49 200 dekar (Skogbrukstellingen 1957). Herredets produktive areal utgjør følgelig ca. 13 % av landarealet. Uproduktivt areal består i første rekke av snaufjell. I de indre deler av herredet når fjellene høyder av 600 m o. h.

Fjellgrunnen består overveiende av gneis-bergarter av forskjellig opprinnelse.

De løse jordlag er dannet etter siste istid og består av morener, sedimentære avleiringer og myrer. Morenene og de sedimentære avleiringene finnes fortrinnsvis ved bunnen av fjordene, mens myrene finnes spredt over hele herredet, også inne på fjellet.

Myrinventering i Flatanger herred er utført etter de samme retningslinjer som ved de tidligere myrinventeringer i en rekke kystherreder i Norge.*)

Markarbeidet ble utført somrene 1960 og 1961 av Det norske myr-

* Jfr. Aasulv Løddesøl: Det norske myrselskaps myrinventeringer. Meddelelser fra Det norske myrselskap, 1941.

selskap ved undertegnede, i samarbeid med Trøndelag Myrselskap.

Kartgrunnlaget ved myrinventeringen har vært Norges Geografiske Oppmålings rektangelkarter. Til bruk under markarbeidet ble nyttett en fotografisk forstørrelse i målestokk 1: 25 000 av rektangelkartene. Myrområdene ble under markarbeidet kromet inn på dette kopiet, som også ble ajourført med hensyn til vegar, nye vannlinjer for regulerte vann m.v. Ved kontorbehandlingen av materialet er det utarbeidet et oversiktskart over myrene i Flatanger herred i målestokk 1: 50 000. Som grunnlag for dette oversiktskartet ble nyttett kart av den nye serie rektangelkarter i mst. 1: 50 000 fra N.G.O. (serie M 711).

Totalarealet av udyrka myr i Flatanger herred er ifølge inventeringen 7 350 dekar, hvilket utgjør ca. 1,7 % av landarealet. Myrarealet og prosentisk fordeling av de ulike myrtyper fremgår av tabell 1.

Tabell 1.

Myrareal og prosentisk fordeling av de ulike myrtyper i Flatanger herred.

	Areal, dekar	% av myrarealet
<i>Gråmose- og kvitmosemyrer:</i>		
Grasrike mosemyrer:	4910	66.8
Lyngrike mosemyrer	70	0.9
<i>Grasmyrer:</i>		
Rene grasmyrer	45	0.6
Starrmyrer	410	5.6
Myrull-bjønnskjeggmyster	1480	20.2
<i>Lyngmyrer:</i>	15	0.2
<i>Skogmyrer:</i>		
Furumyrer	245	3.3
Bjørkemyrer	50	0.7
Granmyrer	125	1.7
I alt ca.	7350	100.0

Av tabellen ser en at $\frac{2}{3}$ av myrarealet i Flatanger består av gråmose- og kvitmosemyrer. Grasmyrene utgjør ca. 26 %, derav grasmyr av myrull — bjønnskjeggtypen 20,2 %. Lyngmyrer ble praktisk talt ikke påvist (0,2 %), mens skogmyrer utgjør 5,7 % av det totale myrarealet.

Nyttbare brenntorvforekomster ble påvist på tilsammen ca. 180 dekar myr. Det kan på dette areal eventuelt stikkes tilsammen ca. 144 000 m³ brenntorv uten skade for jordsmonnet. Brenntorva er overveiende av middels god kvalitet.

Strøtorvmyrer av betydning for fabrikkmessig fremstilling av torvstrø, ble ikke påvist.

Plantebestanden på de ulike myrtyper er det ført notater om under

markarbeidet, og det er også tatt en del vegetasjonsprøver til botaniske analyser, i første rekke av moser. Plantebestemmelsene i prøvene er foretatt av førstekonservator *Per Størmer*, Universitetets botaniske museum, Oslo.

Vegetasjonen på *mosemyrområdene* er preget av nøysomme eller mindre kravfulle plantearter. De alminneligste kvitmoser som ble funnet var dvergkvitmose (*Sphagnum tenellum*), furukvitmose (*Sph. nemoreum*), vorte-kvitmose (*Sph. papillosum*) og stiv-kvitmose (*Sph. compactum*). Av andre mosarter ble det i første rekke funnet gråmose (*Rhacomitrium lanuginosum*), furumose (*Hylocomium schreberi*), etasjemose (*Hylocomium splendens*) og filt-bjørnemose (*Polypodium strictum*). Foruten lys reinlav (*Cladonia silvatica*) som var vanlig å se på mosemyrområdene, ble det mer spredt funnet flere forskjellige lavarter. Av karplanter på mosemyrene er det særlig torvmyrull og bjønnskjegg som dominerer på de områder som er skilt ut som grasrike mosemyrer, mens røsslyng, kvitlyng og krekling er dominerende karplanter på områdene med lyngrik mosemyr. For øvrig ble det på mosemyrene funnet bl. a. kvitmyrak, småtranebær, molte og rund soldogg.

På myrområdene som er karakterisert som *grasmyr*, er næringskravet hos de forskjellige planter nokså varierende, idet det på myrull-bjønnskjeggmyrene vokser overveiende lite kravfulle plantearter, mens starrmyrpartiene, og særlig partiene med ren grasmyr, har mer kravfull vegetasjon. Det ble av moser bl. a. funnet den forholdsvis kravfulle blank-kvitmose (*Sph. plumulosum*) og en varietet av krok-kvitmose (*Sph. subsecundum* var. *auriculatum*). Videre ble funnet stjernemose (*Campylium stellatum*), makkemose (*Scorpidium scorpioides*) og to sigdmosearter (*Dicranum* sp.).

Største delen av grasmyrområdene er karakterisert som *myrull-bjønnskjeggmyr*, hvor plantedeckket overveiende domineres av torvmyrull og bjønnskjegg. Myrpartiene som er karakterisert som *grasmyr av starrtypen*, domineres av starrartene flaskestarr og dystarr. Eksemplarer av slåtestarr, beitestarr, og kornstarr ble også funnet. Av andre planter på grasmyrene kan nevnes duskmyrull, breimyrull, myrsnelle, blåtopp, svartopp, rome, tepperot, bukkeblad, dvergjamne, blåknapp og skrubbær.

På de myrpartier som ble skilt ut som *lyngmyr*, er røsslyng den dominerende planten.

De ulike typene av *skogmyr* er skilt ut etter det dominerende *treslag* på områdene. Imidlertid varierer også *bunnvegetasjonen* innen de ulike skogmyrtypene. På *furumyrene* her tilhører bunnvegetasjonen dels mosemyrenes og dels lyngmyrenes samfunnsformer, men grensene mellom disse er ikke skarpe. På *granmyrene* er bunn-dekket overveiende preget av mosemyrenes plantesamfunn. Også på *bjørkemylene* er mosemyrvegetasjonen dominerende, men på en mindre del av disse dominerer grasmyrvegetasjon i bunn-dekket.

Det friske moselaget varierer i tykkelse, men er på mosemyrene for det meste 10—20 cm tykt. Bare få steder ble det målt 25 cm tykkelse på det friske moselaget. Der det ble funnet mose på grasmyrområdene, var dette mindre enn 10 cm tykt.

Myrdybden ble målt ved tilsammen ca. 1600 borsteder.

Nedenstående sammenstilling gir en oversikt over myrdybdene ved borstedene, alle myrene sett under ett:

Myrdybde ved borstedene	Prosent av det totale antall borsteder
Inntil 0.5 m	ca. 26 %
0.6—1.0 »	» 34 %
1.1—1.5 »	» 17 %
1.6—2.0 »	» 14 %
2.1—3.0 »	» 7 %
3.1—4.0 »	» 2 %
4.1—5.0 »	2 borsteder
	100 %

Som man ser er myrene i Flatanger gjennomgående grunne, idet myrdybden ved over halvparten av borstedene var 1,0 m eller mindre, og omkring $\frac{1}{3}$ av borpunktene viste myrdybder på 1,1 — 2,0 m. Bare 2 steder ble det funnet myrdybder på over 4 m, og største målte myrdybde var 4,2 m.

Undergrunnen består hovedsaklig av sand og grus, men på mange områder var steininnholdet i gruslaget forholdsvis stort. På de dypeste partier av de lavereliggende myrområder består undergrunnen delvis av leire. Endel steder ligger myrene direkte på fjell.

Formoldingsgraden i det øverste lag av myrene («dyrkingssjiktet») er for det meste karakterisert som lite formolda til noenlunde vel formolda, men det forekommer også myrpartier med uformolda og likeså partier med vel formolda dyrkingssjikt.

Fortorvingsgraden ble bedømt etter *von Post's* 10 delte skala i forskjellige dybder av myrlagene. Fortorvingsgraden i 0,5 m dybde lå innen området H 3—5 for de fleste borpunktets vedkommende, dvs. lite omdannet til noenlunde vel omdannet torv. Enkelte steder, særlig hvor myrene var grunne, ble det påvist torv med brenntorv-karakter i 0,5 m dybde (H 6—7). Stort sett øker omdannelsesgraden noe med stigende myrdybder.

De topografiske forhold varierer endel, men de fleste myrområder er omgitt av fjell, og mange myrpartier er oppstykket ved at fjellskjær og knauser stikker opp ute på myrene.

Dreneringsmulighetene er mange steder dårlige, for det meste fordi fjellband stenger for utløpet, men også fordi endel myrpartier, som ligger inntil vann eller tjern, ligger for lavt i forhold til vann-

standen i disse. Enkelte myrstrekninger har godt fall og gode muligheter for effektiv tørrlegging.

Høyden over havet. Det er stor forskjell på høyden over havet for de forskjellige myrer her. Mens høyden på myrene ute ved kysten går ned til 8—10 m over havnivået, ligger myrene inne i fjellet i opptil 400 m høyde.

Myrjordprøver til kjemisk analyse, er uttatt på i alt 19 steder av ulike myrtyper. Analysene er foretatt av *Statens landbrukskjemiske kontrollstasjon* i Trondheim. Prøvene er tatt fra de øverste 20 cm av torvlaget, dvs. dyrkingssjiktet.

I alt 11 av prøvene er tatt ut på *grasrik kvitmose- eller gråmosemyrer*. *Litervekten* av vannfrie prøver er i gjennomsnitt 132 g, det tilsvarende noenlunde vel formoldet myrjord. Variasjonene er fra 94 g til 165 g. Alle prøvene viste *sterk sur reaksjon*, idet pH-verdien varierte fra 4,00 — 4,28. *Askeinnholdet* er i middel 2,5 % av vannfri jord, som er lavere enn middeltallet for tidligere analyserte jordprøver av denne myrtypen.*) *Nitrogeninnholdet* er også lavt, i middel 1,53 %, mens *kalkinnholdet* ligger på gjennomsnittet for myrtypen, 0,34 % i middel. Betraktet som dyrkingsjord er kalkinnholdet meget lavt. Totalinnholdet pr. dekar til 20 cm dybde er av kalk 88 kg og av nitrogen 405 kg, dvs. for begge stoffers vedkommende utilstrekkelig i tilfelle dyrking. Innholdet av *fosfor* er lavt, mens *kaliuminnholdet* er, i forhold til fosforinnholdet, noe høyere. Innholdet av *magnesium* er noenlunde middels.

Det er i alt uttatt 8 prøver fra grasmyr, derav er 5 prøver tatt på grasmyr av *myrull* — *bjønnskjeggtypen* og 3 prøver fra *grasmyr av starrtypen*. Den gjennomsnittlige *litervekt* av vannfrie prøver er for starrmyrprøvene 146 g og for prøvene fra myrullbjønnskjeggmyr, 134 g. Begge gjennomsnittsvæktene tilsvarende noenlunde vel formoldet myrjord (litervekt 100—150 g). *Surhetsgraden* bestemt ved pH-verdien viser at 2 av starrmyrprøvene er svakt sure, (pH 5—6), mens de øvrige prøver er sterkt sure (pH mindre enn 5). *Askeinnholdet* er i gjennomsnitt 22,4 % for starrmyrprøvene og 4,0 % for prøvene fra myrull — bjønnskjeggmyr. Det høye askeinnholdet i starrmyrprøvene skyldes sannsynligvis innblanding av mineralsk materiale ved oversvømmelser av bekker. Askeinnholdet i prøvene fra myrull — bjønnskjeggmyr er lavere enn middelet for prøver av denne type. *Nitrogeninnholdet* er i middel 2,34 % og 1,69 % for henholdsvis starrmyrprøvene og prøvene fra myrull — bjønnskjeggmyr. *Kalkinnholdet* er henholdsvis 0,54 % og 0,24 %. For begge stoffers vedkommende er innholdet lavere enn det man vanligvis finner i grasmyrprøver, spesielt er innholdet lavt i prøvene fra myrullbjønnskjeggmyr. Totalinnholdet pr. dekar til 20 cm dybde er lavt, særlig for kalkinnholdets vedkommende. Innholdet av *fosfor* er lavt, spe-

Ref. *Aasulv Løddesøl*: «Myrene i næringslivets tjeneste» tabellen side 126. Grøndahl og Søn's Forlag, Oslo 1948.

KART

OVER MYRENE I HERREDET

FLATANGER

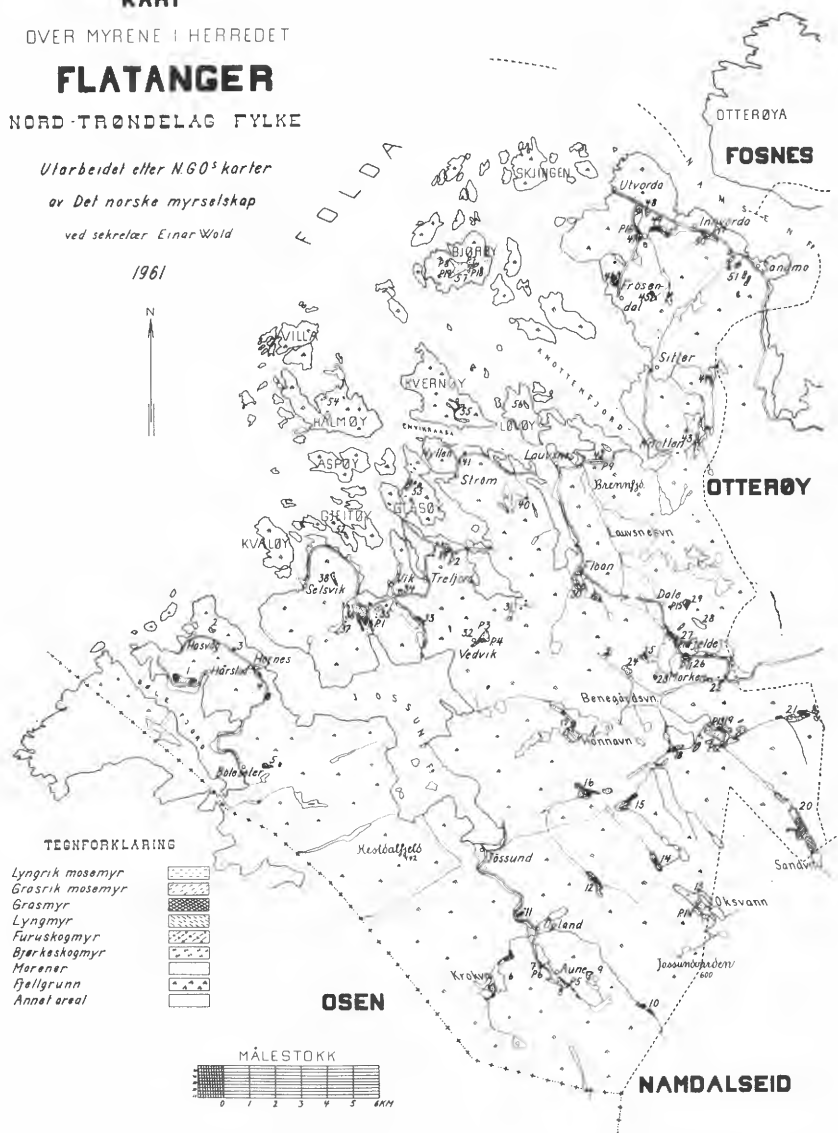
NORD-TRØNDELAG FYLKE

Utarbeidet etter N.G.O.'s kartet

av Det norske myrselskap

ved sekretær Einar Wold

1961

SØR TRØNDELAG FYLKE

Originalkartet er tegnet i målestokk 1 : 50 000.

sielt i starrmyrprøvene, mens *kaliuminnholdet* er forholdsvis høyere. *Magnesiuminnholdet* er noenlunde det som vanligvis finnes i myrjord.

Analyse av brenntorvprøver. For å få et bedre grunnlag for vurderingen av brenntorva ble det tatt ut to prøver til analyse. *Volumvektene* av prøvene var henholdsvis 723 g/dm³ og 526 g/dm³, det vil si at den ene prøven hadde noenlunde bra volumvekt, mens den andre prøven bestod av lett torv. *Askeinnholdet* var noe høyt i den ene prøven (6,0 %), og tilfredsstillende lavt i den andre (3,6 %). *Brennverdien* i torv med 25 % vanninnhold var 3476 kal./kg og 3320 kal./kg, eller i middel ca. 3400 kal./kg for de to prøver. Dette er noe i underkant av det som en vanligvis forlanger for middels god brenntorv. Analyseresultatet bekrefter notatene fra markarbeidet, at det meste av den gjenværende nyttbare brenntorv i Flatanger kan karakteriseres som noe lett og nærmest av middels kvalitet.

Kort beskrivelse av de enkelte myrområder.

Under markarbeidet ble herredets myrareal inndelt i 57 naturlig avgrensede myrområder som er tegnet inn på oversiktskartet og gitt nummer 1—57. I tillegg til disse nummererte myrområdene, kommer en del myrer som er for små til å kunne tegnes inn på kartet. Disse småmyrene går inn i arealet av de større myrområder som ligger nærmest. Det vil føre for langt å gi en beskrivelse av hvert enkelt myrområde i denne oversikten. Vi skal derfor her bare gi en omtale av myrene i de ulike deler av herredet.

På halvøya mellom *Bølefjord* og *Jøssundfjord* finnes i alt ca. 270 dekar myr (nr. 1—5). Av disse er ca. 110 dekar karakterisert som grasrik kvitmose- eller gråmosemyr, ca. 25 dekar som lyngrik kvitmosemyr, ca. 112 dekar som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen og ca. 18 dekar som ren grasmyr. Store partier av myrene her ligger direkte på fjell, og myrdybden er stort sett liten, overveiende 0,5—1,0 m. En del av myrpartiene hvor undergrunnen består av sand og grus, vil kunne dyrkes. Det myrpartiet som er karakterisert som grasmyr, nemlig en del av myr nr. 5 på fjellet øst for Bøleseter, er for mange år tilbake overflatedyrket, det er nå i ferd med å gå tilbake til naturtilstanden. En effektiv tørrlegging er meget vanskelig og kostbar å få til på denne myra. Det finnes innen dette område til sammen ca. 22 000 m³ nyttbar brenntorv på et samlet areal av ca. 40 dekar.

I distriktet sør for bunnen av *Jøssundfjorden* er det påvist til sammen ca. 720 dekar myr (nr. 6—12). Arealet av mosemyr, dels med kvitmoser og dels med gråmoser som de mest fremtredende arter i mosedekket, utgjør ca. 500 dekar, grasmyrarealet utgjør ca. 180 dekar og arealet av skogmyrer ca. 40 dekar. Det alt vesentlige av grasmyrene består av myrull-bjønnskjeggmyr. Skogmyrpartiene finnes først og fremst i skogområdet omkring Krok vann (nr. 6).

Myr nr. 9 ligger meget uveisomt til i fjellet øst for Aune i ca. 250 m o. h. Det er vanskelig adkomst til myr nr. 10 og nr. 12, selv om disse myrene ikke ligger i mer enn ca. 150—160 m høyde.

Det er i første rekke de mer sentralt beliggende myrene ved *Aune* og *Opland* (myr nr. 7, 8 og 11), som kan være av interesse i dyrkingssøyemed, selv om også disse myrene domineres av nøysomme eller lite kravfulle planter. Det største området, *Stormyra*, (nr. 8) består hovedsakelig av typisk grasrik gråmosemyr med enkelte vegetasjonsløse, bløte partier. Myrdybden på disse myrene er overveiende 1,0—2,0 m med grus eller sand i bunnen. En del partier er grunnere hvor store stein stikker opp noen steder. Det er gode muligheter for tørrlegging av disse myrene, og det er derfor mulig at det i fremtiden kan bli tale om å gå i gang med oppdyrking her. Når den planlagte vegen fra Aune over fjellet til vegen mellom Steinsdalen i Osen og Namdalseid blir en realitet, er det mulig at disse myrene vil komme mer i søkelyset.

På fjellstrekningen fra *Oksvann* og nordover til *Honnnavann* er skilt ut 5 myrområder med tilsammen ca. 750 dekar myr (nr. 13—17). Disse myrene, som vesentlig består av grasrik mosemyr, ligger alle i en høyde av ca. 200 — ca. 420 m over havet, og har liten interesse som dyrkingsmyrer. Store deler av myrene omkring *Honnnavann* vil bli neddemt når den påbegynte regulering av dette vannet er ferdig.

I dette område sør for *Benegårdsvann* og i sør-østre hjørne av herredet finnes i alt ca. 1600 dekar myr fordelt på noen større og flere mindre myrer (nr. 18—21). Av det samlede myrarealet er omkring 1000 dekar karakterisert som grasrik kvitmosemyr, ca. 20 dekar som grasmyr av starrtypen, ca. 380 dekar som grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen og ca. 100 dekar som skogmyr, for det meste av granmyr med mosemyrbunn. Av de største myrer innen området kan nevnes: *Stormyra* ved *Benegårdsvann* (nr. 19) på ca. 360 dekar, derav ca. 340 dekar grasrik kvitmosemyr og ca. 20 dekar furumyr. *Myra* er sterkt småtuert med tuer av gråmose og lav. Myrdybden er 0,5—1,2 m på grov grus og stein. På enkelte flekker er myrlaget avdekket og steiner ligger i dagen. I første rekke på grunn av liten myrdybde og den dårlige undergrunnen, må denne myra ansees lite skikket for dyrking.

I *Eidbygdskar* nord for *Sandvann* (nr. 20), hvor det finnes i alt ca. 400 dekar myr, for det meste grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen, skulle mulighetene for skogreising ligge forholdsvis godt til rette, i hvert fall for en del partiets vedkommende. Det samme kan sies om myrene i *Mefossan* (nr. 21) øst for *Benegårdsvann*. Til dyrking vil disse myrene egne seg mindre bra, da de bl. a. ligger meget uvegsomt til.

I området nord og øst for *Benegårdsvann* og ved gårdene *Fjelde*, *Dale* og *Floan* (nr. 22—30) er utskilt tilsammen ca. 960 dekar myr,

derav er ca. 740 dekar karakterisert som grasrik mosemyr, ca. 90 dekar som starrmyr og ca. 100 dekar som skogmyr, vesentlig furumyr. Som man ser av arealfordelingen er det myrtyper med nøysom vegetasjon som dominerer innen dette området. Noe frodigere vegetasjon fantes på myr nr. 23 og myr nr. 27. Det meste av disse to myrpartiene vil egne seg til dyrking, og likeså det nordre partiet av myr nr. 30 ved Fløan. Skogmyrpartiene ble vesentlig funnet på myr nr. 30 og på nr. 25. For en del av myrenes vedkommende ligger forholdene noenlunde godt til rette for skogreising. For deler av myr nr. 25 og nr. 27 vil effektiv grøfting bli vanskelig p. g. a. høy vannstand i Morkevann. Myr nr. 29 ligger i en gryte i fjellet og sprengning av avløp her vil falle meget kostbart.

Innen distriktet omkring *Vik* er det utskilt i alt 9 særskilt nummererte myrområder (nr. 31—39), med et samlet myrareal på ca. 1100 dekar. Av dette er omtrent 550 dekar karakterisert som mosemyr, noe over 400 dekar er grasmyr, for det meste myrull-bjønnskjeggmyr, ca. 115 dekar er karakterisert som skogmyr og 10 dekar er lyngmyr. Det største myrområdet her er *Kilmyra* (nr. 36) med i alt ca. 375 dekar fordelt på omtrent like store arealer av grasrik mosemyr og grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen. På mosemyrpartiene finnes hovedsakelig en artsfattig vegetasjon, som domineres av gråmose og nøysomme kvitmoser. På partiene med myrull-bjønnskjeggmyr, som særlig ligger i sørenden av myra, er det en noe frodigere vegetasjon, men de *dominerende* planter er myrull og bjønnskjegg. Det finnes brenntorv over store deler av dette myrområdet, og delvis ble det funnet torv med brenntorvkarakter allerede i 0,5 m dybde under overflaten. Myrdybden er på det meste av arealet 1,0—2,0 m og undergrunnen består overveiende av morene-grus. På tilsammen ca. 88 dekar kan det uten fare for jordsmonnet stikkes i alt ca. 88 000 m³ råtorv. Av andre større myrpartier her kan nevnes ca. 230 dekar myr ved *Vedvik* (nr. 32) og ca. 170 dekar ved *Hyllen* (nr. 39). Like ved gården ved Vedvik ligger et mindre starrmyrparti på ca. 8—10 dekar som egner seg godt til dyrking. Det er for øvrig planer om å dyrke dette feltet i nærmeste fremtid. Det øvrige av myrene her er mindre godt skikket til dyrking. Det samme gjelder for myrene ved Hyllen.

Ved *Strøm* og *Lauvsnes* er skilt ut i alt 350 dekar myr, hvorav det alt vesentlige, eller ca. 280 dekar består av grasrik mosemyr (nr. 40—42). Av resten er ca. 35 dekar grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen og ca. 25 dekar furumyr. Myr nr. 40 ligger i ca. 180 m høyde inne i fjellet vest for Lauvsnes og har følgelig liten betydning dyrkingsmessig sett. Ved Strøm, myr nr. 41, finnes tilsammen ca. 45 dekar myr, herav ca. 25 dekar i et felt som ligger inntil veg. Myr nr. 42 omfatter myrpartiene øst for Lauvsnes, hvorav det største er ca. 125 dekar og ligger mellom vegen og *Brennfjell*. Vegetasjonen på dette feltet er forholdsvis frodig, og forholdene for øvrig ligger

ganske gunstig an for dyrking, bortsett fra at myra ligger nordvendt.

Oppe i fjellet øst for *Knotten* og *Sitter* på grensen mot Otterøy ligger tilsammen ca. 275 dekar myr (nr. 43 og 44). Myrtypen er grasrik kvitmose- og gråmosemyr. Myrene ligger meget vanskelig til, og dyrkingsmessig sett har disse myrene neppe noen betydning. Mens myr nr. 43 ligger i en høyde av ca. 250 m o. h., dvs. over tregrensen i distriktet her, ligger myr nr. 44 så lavt (ca. 100 m o. h.), at skogreising muligens vil kunne komme på tale.

På strekningen *Frøsendal* — *Utvorda* — *Innvorda* — *Sandmo*, er skilt ut 7 områder med tilsammen ca. 700 dekar myr (nr. 45—51). Bortimot 500 dekar består av grasrik kvitmose- og gråmosemyr, ca. 100 dekar av grasmyr av starrtypen, ca. 75 dekar av grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen og ca. 30 dekar av furumyr. Disse myrene er stort sett ganske grunne, ved de fleste borsteder var myrdybden mindre enn 1,2 m. På myr nr. 49 ved *Innvorda*, ligger forholdene ganske gunstig an for dyrking, idet en stor del av det nesten 200 dekar store myrpartiet består av grasmyr av starrtypen. Myrdybden er for det meste liten her og undergrunnen består hovedsakelig av sand. Myr nr. 50, ved *Innvorda*, er det meningen å dyrke, det er allerede arbeid igang med å tappe ut vannet ved nordenden av myra. Det meste av denne myra består av småtuet, grasrik gråmose- og kvitmosemyr.

På 6 av øyene i Flatanger finnes også myrer med et samlet areal på vel 600 dekar (nr. 52—57). Av dette består ca. 450 dekar av grasrike gråmose- og kvitmosemyrer og ca. 160 dekar av grasmyrer. Det meste av disse myrene må ansees lite skikket for oppdyrking. Av de ca. 280 dekar myr som finnes på *Bjørøya*, ble det i 1961 av undertegnede kartlagt og detaljundersøkt et område på 135 dekar med tanke på grasdyrking og beite.

På en del av øyene har det foregått brenntorvstikking i småmyrer fra lang tid tilbake. Torvmassene er mange steder blitt fjernet slik at det nå bare finnes bart fjell eller vasspytter. Da det meste av den nyttbare brenntorv er tatt ut, foregår det nå praktisk talt ikke torvstikking lenger her. Ifølge Jordvernlovens bestemmelser om minimums tykkelse av de gjenværende torvlag, finnes det nå på øyene bare ca. 4 500 m³ nyttbar brenntorv på et samlet areal av 10 dekar.*)

Sammenfattende oversikt.

Ved myrinventeringen i Flatanger i 1960 og 1961 ble det registrert og undersøkt i alt ca. 7 350 dekar myr fordelt på 57 særskilt nummererte myrområder. Oversikten foran over fordelingen av arealet på de ulike myrtyper (tabell 1), viser at ca. $\frac{2}{3}$ av myrarealet er

* Jfr. «Lov av 18. mars 1949 om vern mot jordøydelegging».

karakterisert som grasrik mosemyr, dels med gråmoser, og dels med kvitmoser som dominerende mosearter. Videre består ca. $\frac{1}{5}$ av arealet av grasmyr av myrull-bjønnskjeggtypen. Det er m. a. o. næringsfattige myrer som dominerer i Flatanger, noe som også fremgår av analyse tallene for de myrjordprøver som er undersøkt.

Ved å sammenholde de ulike faktorer som virker inn på myrenes dyrkingsverd, ble det under markarbeidet gitt en karakteristikk av de forskjellige myrområders *dyrkingsverd* etter følgende skala: Meget god dyrkingsmyr — D 1, god dyrkingsmyr — D 2, noenlunde god dyrkingsmyr — D 3, mindre god dyrkingsmyr — D 4, dårlig dyrkingsmyr — D 5*). Ved inventeringen ble bare ca. 110 dekar av de undersøkte myrer gitt dyrkingsverd D 3 eller bedre. Videre ble ca. 970 dekar gitt dyrkingsverd D 3—4, ca. 1 250 dekar D 4, ca. 2 280 dekar D 4—5 og ca. 2 740 dekar ble gitt dyrkingsverd D 5.

I *Jordbrukstellingen 1949* ble det anført at 1 862 dekar myr og 1 696 dekar fastmark var skikket til oppdyrking. Dette myrarealet omfatter følgelig også en ganske stor del av de myrene som under inventeringen ble karakterisert som mindre god dyrkingsmyr (D 4). I *Jordbrukstellingen 1959* er det ikke skilt mellom dyrkbar myr og dyrkbar fastmark, så sammenlikningen er foretatt på grunnlag av tallene i *Jordbrukstellingen 1949*.

Sammenlikner en tallene for *samlet* dyrkingsareal ved de to tellinger, så var dette i 1949 anslått til 3 558 dekar, mens det i 1959 var 5 243 dekar. Går vi ut fra at arealet av dyrkbar fastmark har vært oppgitt til noenlunde det samme ved de to tellinger, må det ved tellingen i 1959 ha vært regnet med et dyrkbart myrareal på ca. 3 500 dekar. Vurderingen av myr som dyrkingsjord har følgelig forandret seg atskillig i denne 10-års perioden. Dette er for så vidt rimelig når en tar i betraktning de nye muligheter for oppdyrking av myr som mekaniseringen har ført med seg.

Når myrene i Flatanger av oss jevnt over er gitt et lavt dyrkingsverd ved myrinventeringen, skyldes det at store deler av disse næringsfattige myrene har liten myrddybde og ligger på undergrunn bestående av grov morenegrus og stein og delvis direkte på fjell. Deres forutsetning om at ca. 3 500 dekar er regnet som dyrkbar myr ved *Jordbrukstellingen i 1959* er riktig, vil dette si at også en del av myrene som av oss er betegnet som dårlig dyrkingsmyr, må dyrkes opp for å nå dette areal.

Det ble i Flatanger herred registrert i alt 144 000 m³ nyttbar *brenntorv* av middels god kvalitet fordelt på et myrareal på i alt ca. 180 dekar. Det ble ikke påvist *strøtorv* i så store mengder at fabrikkproduksjon av torvstrø vil være aktuelt i Flatanger.

* Jfr. boken: «Myrtyper og myrplanter» av Aasulv Løddesøl og Johannes Lid, Oslo 1950.